

4.1

Convergències entre desenvolupament, acció humanitària i educació per al desenvolupament

Anàlisi

Les transformacions de l'escenari internacional, caracteritzats per la globalització i les interdependències, desdibuixen la lògica Nord-Sud i apelen a una ciutadania global, d'una banda. De l'altra, fan evidents les causes estructurals i globals de les emergències humanitàries. Reconèixer la dimensió política és clau per abordar l'arrel de les crisis i les relacions de poder desiguals existents en un món complex i canviant, i per plantejar les necessàries respostes holístiques i coherents que, a banda de salvar vides, plantegin solucions transformadores a llarg termini.

És per això que, en la planificació 2015-2018, la cooperació catalana es va dotar d'una metodologia d'anàlisi i d'intervenció enfocada a l'arrel dels problemes i a la seva natura política: l'Enfocament de gènere i basat en drets humans (EGiBDH). Igualment, el Pla director 2015-2018 apostava per treballar de forma més integrada les tres línies estratègiques de la cooperació catalana (desenvolupament, acció humanitària i educació per al desenvolupament). Des de l'EGiBDH, aquestes comparteixen un mateix objectiu: la promoció dels processos que contribueixen a la plena realització dels drets humans, i en especial dels drets de les dones, en alineació amb els estàndards internacionals i conforme al principi d'igualtat i no discriminació.

També l'Agenda 2030 i els seus 17 Objectius de desenvolupament sostenible (ODS), en el seu plantejament de la universalitat dels reptes i del seu caràcter multi-nivell, obre la via a una comprensió més integrada de les tres línies estratègiques convencionals de la cooperació al desenvolupament. Igualment, la Cimera Humanitària Mundial de 2016 assumeix la tendència marcada pels ODS el 2015 i recomana "reconèixer el poder transformador de transcendir la divisió entre accions humanitàries i de desenvolupament per tal de contribuir a la construcció de la pau i assegurar comunitats més inclusives i resilients".

Reptes

Tanmateix, el desenvolupament, l'acció humanitària i l'EpD tenen orígens diferents i van néixer amb filosofies particulars. Cadascuna va definir un sistema diferenciat amb objectius, marcs temporals, principis ètics, línies de finançament i gestió, procediments de treball, relació donant-receptor i un sistema diferenciat i especialitzat d'actors (ONG i agències humanitàries, per exemple).

També els plantejaments "desenvolupistes" van ser criticats, abans i després de la Cimera Humanitària Mundial de 2016: no tot és desenvolupament, no tot és previsible; no n'hi ha prou amb treballar els "fonaments del desenvolupament" quan estem immersos en una crisi humanitària mundial, que no s'atura i que està causant un nombre de víctimes mortals i de persones desplaçades mai vist de la Segona guerra mundial. La intervenció humanitària i les seves regles d'imparcilitat i seguretat continuen estant vigents.

Alhora, és clar que el marc dels ODS no conté provisions prou àmplies amb relació a l'acció humanitària –gairebé exclosa dels ODS–, i que les seves fites associades a l'educació per al desenvolupament estan molt lluny de l'ambició de generar una autèntica ciutadania mundial.

Preguntes

- Quins son els principals punts de trobada entre les línies estratègiques?
- Quins reptes conceptuals, operatius i organitzatius implicaria un abordatge més integral?
- Com poden adaptar-se al canvi les organitzacions especialitzades?
- Com tractar l'acció humanitària i l'educació per a la ciutadania global en un marc d'ODS?

VISIÓ2030

Procés participatiu
La contribució catalana
al desenvolupament global

---

web: participa.gencat.cat